

HA-erhvervsret 2023

Rettevejledning til ordinær eksamen

13. juni 2023.

Bemærk:

Rettevejledningen er ikke udtryk for en udtømmende angivelse af alle de problemstillinger der skal eller kan diskuteres. Karakteren er en helhedsbedømmelse af bl.a. evne til klart at definere problemet og de relevante retsregler der skal diskuteres, struktur, sprog, argumentation og klarhed i konklusioner mv.

Her er følgende en retningspil (fra Kursusbeskrivelsen):

VIDEN:

- Viden om den juridiske metode og de juridiske retskilder og principper nødvendig for at analysere konkrete problemstillinger
- Identifikation og analyse af juridiske problemstillinger
- Bedømmelse af fakta i en konkret problemstilling, og om hvorvidt disse er relevante eller irrelevante for en juridisk problemstilling

FÆRDIGHEDER:

- At anvende juridisk metode og juridiske argumentationsteknikker i forbindelse med de givne problemstillinger
- At formulere sig skriftligt klart og juridisk relevant med henvisning til de korrekte retskilder

KOMPETENCER

- At formidle juridiske problemstillinger og løsningsmodeller klart og overbevisende under anvendelse af de korrekte fagtermer og begreber
- At forudsige den korrekte juridiske løsning på en problemstilling/case, som den må kunne forventes at blive, såfremt problemstillingen skulle afgøres af en domstol eller lignende juridisk kompetent afgørelsesmyndighed

Opgave 1 – kortsvar (20 %)

1. Tyveri af maleri

Der er tale om vanhjemmel efter købelovens § 59 (retlig mangel) men spørgsmålet går på om Peter Olsen kan vindicere i forhold til den nye ejer. Se side 255 i bogen. Der bliver ikke spurgt ind til købers rettigheder mod sælger af maleriet og dette skal derfor ikke behandles. Det, som skal diskuteres, er altså vindikation jf. DL 6-17-5, se side 271f i bogen. Det tæller ikke meget ned, hvis § 59 ikke er nævnt.

2. Indgåelse af aftale ved handelsagent

Der er tale om mellemmandsret. Omfanget af agentens beføjelser fremgår af HAGL § 2. udgangspunktet er, at en handelsagent ikke kan indgå aftaler uden en fuldmagt, HAGL § 16 (side 164 i bogen).

Da agenten har indgået en aftale uden bemyndigelse dertil (det fremgår ikke af opgaven, at der er en bemyndigelse), skal Chokolade A/S reklamere overfor en godtroende 3. mand, hvis de ikke vil være bundet af aftalen. Reklamationen skal finde sted uden ugrundet ophold efter, at agenturgiveren har fået viden om aftalens indgåelse.

Hvis vedkommende havde været en sælger i Chokolade A/S: Der er tale om en mellemmand, men denne gang er det en stillingsfuldmagt, AFTL § 10 stk.2., se side 153 i bogen.

Der er tale om overskridelse af den interne prislister som må formodes også at være bemyndigelsen. Aftalen ligger imidlertid indenfor fuldmagtens grænse, da vedkommende er ansat som sælger.

AFTL § 11 stk. 1 lader løsningen af om Chokolade A/S er bundet af sælgerens aftale være afhængig af, om køber er i god eller ond tro.

Opgave 2 (80 %)

1. Brand i computer, skade

Der foreligger en køberetlig problemstilling.

Der er tale om et handelskøb jf. KBL § 4, stk. 1, af det som må anses for en genstand jf. KBL § 3. Idet vi får oplyst, at årsagen til at computeren bryder i brand er, at Else har tabt den på gulvet inden levering, forligger der misligholdelse i form af en oprindelig køberetlig mangel. Køberen Gitte Garn beslutter sig for at hun vil hæve købet jf. KBL § 43, stk. 1, hvilket hun har adgang til, såfremt manglen er væsentlig. Da computeren ikke viser de af kunderne ønskede mønstre og bytter rundt på billederne af kunderne, ligesom den bryder i brand, kan den ikke bruges til dens formål og manglen er dermed væsentlig jf. KBL § 43, stk. 2. Konklusionen bliver da, at Gitte kan hæve købet. Det bemærkes, at besvarelsen kan anføre en blanding af både defekten som følge af tab på gulvet, og af den defekte software, der bytter rundt på mønstre.

Elses Elektronik bestrider ikke manglen, men anfører til gengæld, at Gittes hæveadgang afskæres, da computeren er gået til grunde, og at hun heller ikke kan hæve, fordi hun først giver meddelelsen om ophævelse efter at computeren er helt ødelagt. Det skal i den forbindelse konstateres, at udgangspunktet er, at køber ikke er berettiget til at få sin købesum tilbage, såfremt køberen ikke kan tilbagelevere salgsgenstanden i væsentlig samme stand jf. KBL § 57, stk. 1, og såfremt man henholder sig hertil, har Elses Elektronik ret. Dog henledes opmærksomheden på KBL § 58, som fastslår at dette udgangspunkt ikke gælder, såfremt undergangen skyldes salgsgenstandens egen beskaffenhed, hvilket er tilfældet her. Det bemærkes, at reglen kan påberåbes uanset om køber hæver før eller efter varens undergang, så længe der til at starte med, ikke er leveret en mangelfri vare. Konklusionen bliver dermed, at Gitte Garn vinder ret og har adgang til at hæve købet af computeren. Reklamation sker endvidere rettidigt jf. KBL 52.

Lærebogens kapitel 11, særligt s. 264 – 266.

2. Rullen med det havblå silkestof

Der foreligger endnu en køberetlig problemstilling.

Der er i denne forbindelse tale om et forbrugerkøb jf. KBL § 4a, stk. 1 af en speciesvare jf. KBL § 3 modsætningsvis, da der kun er denne ene rulle stof tilbage, som køberen udpeger og får lagt til side. Alternativt er der sket koncentration, se s. 232 i bogen. Besvarelser, der når frem til, at der foreligger en genusvare da der tilsyneladende kan skaffes en rulle fra anden side, kan dog accepteres. Nedenstående diskussion modificeres så ift. risikosynspunktet.

Hvis der konstateres species/koncentration: Der er tale en problemstilling omhandlende risikoovergang, idet stoffet beskadiges, som følge af flammerne fra computeren (som betragtes som en hændelig udefrakommende begivenhed). Spørgsmålet bliver da, hvem af parterne der skal bære risikoen herfor.

Hovedreglen er, at sælgeren bærer risikoen for varen indtil varen er leveret jf. KBL § 17, stk. 1. Undtagelsen følger af § 17, stk. 2, såfremt der er tale om en speciesvare, som skal afhentes af køber og sælgeren har gjort varen klar, så overføres faren for varen på køberen, såfremt afhentningstidspunktet ikke overholdes. Dog er købet et forbrugerkøb, hvilket betyder, at reglen ifølge KBL § 1a, stk. 3 ikke kan anvendes på den pågældende tvist. I stedet må problemstillingen løses ud fra KBL § 37, som omhandler købers fordringshavermora, og som gælder for alle typer af varer og køb. Idet Bente skulle hente stoffet senere samme dag og hun først henter det den følgende dag, er det hendes forhold der bevirker, at varen ikke er blevet leveret som planlagt. Dette indebærer, at risikoen for stoffet overføres fra Gitte til Bente ved forretningstidsophør den dag købsaftalen indgås, og samtidig indebærer det, at da stoffet beskadiges af flammerne den følgende dag, er risikoen ført over på Bente. Bente er således som udgangspunkt ikke berettiget til at få sin købesum på 4.900 kr. retur.

Dog er det vigtigt, at de studerende er opmærksomme på reglen i KBL § 33, som vedrører sælgers omsorgspligt. Ifølge denne regel har sælgeren i de tilfælde køberen kommer i fordringshavermora, pligt til at drage omsorg for varen. Overholder sælgeren ikke denne forpligtelse indtræder der misligholdelse, og køber har således ret til at gøre sine misligholdelsesbeføjelser gældende. Det oplyses i opgaven, at Gitte ikke når at få lagt stoffet til side, men at det fortsat ligger inde i butikken, da computeren bryder i brand. Dette indebærer, at Gitte formentlig ikke har overholdt sin omsorgspligt, hvorfor Bente således kan hæve købet jf. KBL 78b, stk. 1, nr. 3 og desuden kan kræve erstatning for et eventuelt dækningskøb jf. KBL § 80, stk. 1, nr. 5, såfremt Bente må betale mere for den samme vare hos en anden sælger.

Alternativ løsning, dvs. at omsorgsplikten er opfyldt, accepteres dog. Det afgørende for karakteren er ikke resultatet, men en udførlig diskussion.

Lærebogens kapitel 11, særligt s. 232 og s. 262 ff.

3. Hvem er Stine Strik forpligtet til at betale til?

Problemstillingen vedrører en simpel fordring (et fakturakrav), som behandles efter reglerne om simple gældsbreve analogt jf. GBL § 26, stk. 1. Stine Strik er debitor, Gitte Garn er kreditor/overdrager og Georg Grisk samt Simon Spids er aftaleerhververe. Tvisten vedrører en dobbeltoverdragelsessituation, idet fordringen mod Stine Strik overdrages to gange – først til Georg og derefter til Simon. Hovedreglen i disse tilfælde er, at den der er først i tid, er bedst i ret. Da Gitte sælger fordringen til Georg Grisk først, er han som udgangspunkt den der er berettiget til at modtage betalingen fra Stine. Dog kan der ske ekstinktion af den

første erhververs ret, såfremt den senere erhverver foretager sikringsakten (denunciation) før den tidligere erhverver og desuden er god tro på det tidspunkt denunciationen kommer frem til debitor. Dette følger af GBL § 31, stk. 2.

Simon sender en mail til Stine med det samme han køber fordringen. Problemet opstår i og med at meddelelsen ender i junk mailen, men dette ændrer ikke på, at den rent juridisk er kommet frem til Stine. Dette begrundes i, at modtageren selv er ansvarlig for at have en indbakke til junk mail i sin mailboks, og man er dermed selv forpligtet til at holde øje med post der ved en fejl måtte havne heri. Denunciationen er således kommet frem og opfylder med formuleringen "kravet er blevet overdraget til ham" betingelsen om at det tydeligt fremgår af meddelelsen, at der er sket en overdragelse. Simon er desuden på dette tidspunkt ikke bekendt med overdragelsen, hvorfor han således også opfylder betingelsen om god tro iht. § 31, stk. 2. Konklusionen bliver således at Simon er berettiget til at modtage betalingen fra Stine. Desuden skal det bemærkes, at denunciation kan gives både af overdrageren og af erhververen.

Lærebogens s. 395 og 396.

4. Hvordan er den part, der ikke er berettiget til at modtage betalingerne fra Stine, stillet? Og kan Stine komme ud af gælden ved at betale til Gitte?

Den studerende skal se, at spørgsmålet både vedrører hvem som har ret til at kræve betaling, samt hvem Stine er berettiget/forpligtet til at betale til, hvilket til dels hænger sammen med spørgsmål 5. I medfør af ovenstående er Simon berettiget til at modtage betalingen fra Stine, og Georg må da forlange sine penge erstattet fra Gitte. Dette begrundes i et helt almindeligt erstatningskrav. Endvidere må det konstateres, at Stine ikke bliver frigjort ved at betale til Gitte, da hun jf. GBL § 29 ikke var god tro med hensyn til, hvorvidt Gitte var legitimeret til at modtage betalingerne. Hun betaler således til Gitte i ond tro og skylder stadig pengene til Simon.

Lærebogen s. 393 ff.

5. Kan Stine modsætte sig at betale gælden til Georg Grisk?

Dette spørgsmål går på hvorvidt en debitor kan modsætte sig overdragelse til en bestemt kreditor og svaret er benægtende. Et kreditorskifte kræver ikke samtykke fra debitor, modsat hvis der var tale om et debitorskifte – dette ville derimod kun kunne finde sted hvis kreditoren giver samtykke. Spørgsmålet er dog således formuleret, og ligger i øvrigt i sådan forlængelse af spørgsmål 4, at den studerende har forholdsvist vid adgang til at diskutere andre spørgsmål som f.eks. ugyldighed, så bedømmelsen af dette spørgsmål er forholdsvist mild.

Lærebogen s. 385-386.